

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **České vinařské závody, a. s.**, se sídlem Bělehradská 7/13, Praha 4, zastoupený JUDr. Ivetou Sokolovou, advokátkou se sídlem Ke Kostelu 56, Vrbice, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 26. 4. 2021, č. j. 52 A 26/2021 – 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobci **se vrací** soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Ivety Sokolové, advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce brojil žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 12. 2020, č. j. KrÚ 91067/2020/126/OMSŘI/Fi, u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „*krajský soud*“), který ji usnesením ze dne 26. 4. 2021, č. j. 52 A 26/2021 – 19, odmítl pro opožděnost.

[2] Krajský soud uvedl, že rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno ve středu 6. 1. 2021 a tento den se stal rozhodným pro určení počátku běhu dvouměsíční lhůty pro podání žaloby. V souladu s pravidly obsaženými v § 40 soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“) tak poslední den zákonné lhůty k podání žaloby nastal v pondělí 8. 3. 2021. Žalobce však žalobu podal teprve

dne 14. 4. 2021, tedy opožděně. Proto krajskému soudu nezbylo, než žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s.

[4] Stěžovatel v převážné většině kasační stížnosti uvádí výtky proti rozhodnutí žalovaného a jemu přecházejícímu rozhodnutí Městského úřadu Žamberk (jímž nebylo vyhověno žádosti stěžovatele o prodloužení platnosti stavebního povolení na stavbu kulturního centra a domovu pro seniory), které uplatnil v žalobě. Dále tvrdí, že krajský soud odmítnutím žaloby pro opožděnost aplikoval „příslušná zákonná ustanovení“ ústavně nekonformně, neboť podstatou žalobní argumentace bylo prosazení veřejného zájmu, který umožňuje věcné projednání žaloby i po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty. Ve veřejném zájmu tedy je, aby řízení před krajským soudem pokračovalo. Stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu doložil listiny, jimiž se snaží prokázat, že stavba, pro kterou žádal o prodloužení stavebního povolení, je ve veřejném zájmu.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným usnesením krajského soudu.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátkou. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Důvody, které stěžovatel formálně podřadil pod § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s., se obsahově opírají toliko o druhé zmiňované ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud připomíná, že ze zásady *iura novit curia* (soud zná právo) plyne, že stěžovatel není povinen podřadit tvrzené důvody kasační stížnosti pod konkrétní ustanovení zákona; soud je posuzuje podle jejich obsahu. Stěžovateli tak nemůže jít k tíži ani fakt, že námitky ve své kasační stížnosti částečně nesprávně subsumuje pod zákonné důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud je oprávněn sám podřadit kasační námitky podle jejich obsahu pod důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s. (k tomu dále srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 – 50; všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[9] Byla-li žaloba odmítnuta, přichází pojmově v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jako zvláštní ustanovení ve vztahu k ostatním důvodům podle § 103 odst. 1 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS). Kasačnímu soudu tak přísluší se v souzené věci zabývat pouze tím, zda bylo namístež žalobu odmítnout – zde konkrétně, jestli krajský soud v souladu se zákonem a přezkoumatelným způsobem posoudil otázku opožděného podání žaloby.

[10] Mezi stranami je nesporné, že stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného po uplynutí dvouměsíční lhůty podle § 72 odst. 1 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení platí, že *žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou*. V nyní projednávaném případě není zvláštní právní úpravou stanovena odlišná lhůta k podání žaloby.

pokračování

[11] Rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno do jeho datové schránky dne 6. 1. 2021, poslední den lhůty k podání žaloby proti tomuto rozhodnutí tak nastal v pondělí 8. 3. 2021 (§ 40 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 40 odst. 3 téhož zákona). Pro úplnost lze zmínit, že stěžovatel není žalobcem oprávněným k podání žaloby ve veřejném zájmu podle § 66 odst. 1 až 4 s. ř. s. (tj. není ani správním orgánem, jemuž toto oprávnění zvláštní zákon svěřuje, ani nejvyšším státním zástupcem, veřejným ochráncem práv nebo tím, komu toto oprávnění výslovně svěřuje zvláštní zákon nebo mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu), kterou lze podat ve lhůtě tří let od právní moci správního rozhodnutí. Žaloba stěžovatele podaná ke krajskému soudu dne 14. 4. 2021 je tedy zjevně opožděná.

[12] Podle § 46 odst. 1 písm. b) *in fine* s. ř. s. *soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán opožděně*. Podle § 72 odst. 4 s. ř. s. *zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout*.

[13] Zjistí-li krajský soud opožděnost žaloby, je povinen v každé fázi řízení o ní tuto skutečnost zohlednit a se žalobou naložit způsobem, který zákon předvídá, tedy ji odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. b) *in fine* s. ř. s. (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 As 11/2005 - 72). Pro tento závěr hovoří jednoznačná dikce výše citovaného ustanovení § 72 odst. 4 s. ř. s. Současně platí, je-li žaloba podána opožděně, nemůže soud zkoumat, z jakých důvodů nebyla dodržena lhůta k podání žaloby, v důsledku jakých skutečností došlo k překročení lhůty, či kdo zmeškání lhůty zavinił. Soud tedy nemůže svým rozhodnutím zmeškání lhůty prominout a žalobou napadené rozhodnutí věcně přezkoumat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 Ads 4/2004 – 57, č. 88/2004 Sb. NSS). V nyní projednávané věci proto krajský soud nepochybil, jestliže se nezbyval vlastní žalobní argumentací a žalobu bez dalšího odmítl.

[14] Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem ani v tom, že krajský soud postupoval ústavně nekonformně, jestliže jeho žalobu odmítl. Předně je třeba uvést, že stěžovatel v kasační stížnosti nekonkretizuje, jaká zákonná ustanovení krajský soud vyložil v rozporu s ústavním pořádkem. Pokud ovšem míní, že pravidlo obsažené v § 72 odst. 4 s. ř. s. - které vylučuje prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby - je protiústavní, pak kasační soud opakuje závěr, k němuž dospěl již ve své dřívější judikatuře (například v rozsudku ze dne 23. 5. 2012, č. j. 6 Ads 10/2012 – 41), tedy že nemožnost prominout zmeškání lhůty nelze považovat vzhledem k dostatečné délce obecné žalobní lhůty za protiústavní. Stejně tak samotná existence propadných lhůt pro podávání návrhů k soudu není protiústavní (viz např. náleží Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 545/99, dostupný z <https://nalus.usoud.cz>).

[15] Stěžovatel ve zbylé části kasační stížnosti jen opakuje svoji žalobní argumentaci a uvádí výtky proti správním rozhodnutím. Tato tvrzení již dříve uplatněná v žalobě jsou však v souladu s § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná, protože neobsahují žádnou reakci na závěry krajského soudu, ale vymezují se pouze proti postupu správních orgánů. Z tohoto důvodu se jimi Nejvyšší správní soud dále nezabýval.

[16] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku).

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by měl procesně úspěšný žalovaný, kterému však v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud

proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti (výrok II. tohoto rozsudku).

[18] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o samotné kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po provedení všech nezbytných přípravných procesních úkonů. Za této situace by rozhodnutí o odkladném účinku bylo nadbytečné a neúčelné.

[19] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval, byly naplněny podmínky pro vrácení zaplaceného soudního poplatku za tento návrh ve výši 1 000 Kč (§ 10 odst. 1, věta první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). Soudní poplatek bude stěžovateli vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Ivety Sokolové, advokátky se sídlem Ke Kostelu 56, Vrbice (výrok III. tohoto rozsudku).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. června 2021

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu